

||| månadens epiztel

Epizteln innehåller denna gång enbart information om problemet med det ökande antalet smuggel-

hundar, kommenterat av Jordbruksverket och SVA. Epizteln är ett samarbete mellan de två myndigheterna och är i detta nummer sammanställd av Maria Cedersmyg, SJV och Gudrun Orava, SVA.

SJVs ÄNDRADE HANTERING AV SMUGGELHUNDAR

Mängden rapporter från veterinärer i landet om illegalt införda hundar har ökat starkt sedan sommaren 2004. Djuren kan delas upp i två huvudgrupper: de som kommit hit med turister och andra som har missat att Sverige har extrakrav utöver EUs grundkrav, och de som smugglats in för ekonomisk vinning och sålts vidare av bulvaner via Internet. Uppskattningsvis upptäcks en till tio procent av dessa djur.

Jordbruksverket beslutar vad som ska ske med illegalt införda djur som upptäcks. Den ständigt ökande mängden smuggelfall har lett till att Jordbruksverket nu sett över rutinerna. Målet var att få en snabbare och effektivare hantering utan att smittskyddet försämrades. Det bedömdes också som mycket viktigt att nå så många djur som möjligt med skyddsåtgärder.

Handläggningen har inte förändrats för djur med okänd bakgrund samt djur från det som EU i samband med införsel kallar högriskländer, dvs de sätts i karantän, återutförs till ursprungslandet eller avlivas. Däremot har verket ändrat rutinerna för de djur som har sitt ursprung i EU eller lågriskländer. Djuren ska genomgå klinisk undersökning, rabiesvaccina-

tion och avmaskning mot dvärgbandmask, och därefter isoleras i ägarens hem till dess de varit i landet i fyra månader.

Flera veterinära organisationer har framfört stark kritik till Jordbruksverket mot detta nya sätt att hantera smuggeldjuren. Systemet med hemisolering, menar man, innebär risker för smittskyddet och är svårt att utöva tillsyn över. Vidare anser man att det ger en signal åt djurägarna att det är fritt fram att strunta i införselreglerna.

Liten risk för smittspridning

För att bedöma risken för rabiespridning har Jordbruksverket studerat WHO:s rabiesrapportering från Europa. Flertalet rapporter gäller rävar. De enstaka importerade fallen av rabies på sällskapsdjur kommer från högriskländer, t ex Marocko. Övriga sällskapsdjur har smittats i sina hemtrakter i EU och förblivit där. Någon spridning inom EU med dessa djur har inte setts trots mycket öppna gränser mellan EUs länder sedan lång tid tillbaka. Vidare har rabiesituationen inom EU förbättrats drastiskt under de senaste tio åren, och vaccinspridning till vilda djur har påbörjats också i de nya medlemsländerna.

Sammanfattningsvis har statistiken visat att

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, d v s utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Den ökande mängden insmugglade hundar har lett till att Jordbruksverket nu infört nya rutiner. Verket vill få en snabbare och effektivare hantering utan att smittskyddet försämras.

- det är rävar och mårhundar som stått för spridning av rabies i Europa, men sällskapsdjur har inte bidragit. Verket bedömer därför att risken för rabiesspridning är mycket liten via illegalt införda djur från EU eller lågriskländer vilka hålls isolerade från andra djur.

Jordbruksverket har vidare givit SVA i uppdrag att analysera risken att insmugglade djur har rabies, samt att utvärdera nuvarande införselkrav (se kommande stycke). Jordbruksverket kommer att beakta resultatet i sin vidare hantering av införselfrågor.

Risken för att dvärgbandmask ska spridas med sällskapsdjur i hemisolering bedöms som liten, förutsatt att djuren genomgått avmaskning så snart som möjligt efter upptäckt.

Utökad samarbete med tullen

Jordbruksverkets roll är att besluta om lämpliga åtgärder för att minska smittspridningsrisken.

Verket lämnar samtidigt vidare alla uppgifter om misstänkt illegala införsalar till Tullen, som utreder ägarens eventuella skuld och lämnar fallet för åtalsanmälan så att straff kan utdömas. Samarbetet mellan Jordbruksverket och Tullen har utökats för att intensifiera arbetet med att stävja den organiserade djursmugglingen. Under det senaste halvåret har fyra fängelsedomar utdömts för personer som medverkat till den organiserade hundsmugglingen.

Jordbruksverket har noga vägt fördelar och nackdelar med olika strategier för att hantera insmugglade djur. Det kan konstateras att en mycket sträng strategi kan motverka sitt syfte. Verket erfar att om en djurägare med ett insmugglat djur vet med sig att djuret blir avlivat eller satt i karantän om det avslöjas, väljer han ofta att ljuga och undanhålla eventuella dokument för att förhindra att sanningen kommer fram. En strategi som medger en dialog med djurägaren leder oftast till att dennes förståelse och motivation att samarbeta ökar. Detta gynnar smittläget både för stunden och i det långa loppet.

Jordbruksverket ser allvarligt på den ökade förekomsten i landet av smugglade djur, och bedömer det som absolut nödvändigt att djuren snabbt kan behandlas och isoleras, samt deras ägare informeras. Verket vädjar därför till landets veterinärer att också fortsatt agera snabbt, behandla det smugglade djuret och rapportera till verket i enlighet med den nyligen utsända informationen.

SVA UTREDER RISKEN ATT FÅ IN RABIES I SVERIGE

Med anledning av den kraftiga ökningen av hundsmuggling har SVA fått i uppdrag av Jordbruksverket att utreda riskerna för att rabies förs in i Sverige.

Uppdraget är indelat i flera delar. Den första ska kartlägga riskerna avseende rabies med insmugglade hundar. Den andra delen ska undersöka i vilken omfattning risken för att få in rabies ökar om kravet på titerkontroll vid införsel av vaccinerade sällskapsdjur tas bort.

Flera frågor ska besvaras i den första delen av riskvärderingen. Dels ska SVA bedöma hur hög sannolikheten är att en insmugglad hund är rabiessmittad, dels hur stor den årliga risken är att Sverige via smuggling får in minst en hund med sjukdomen. Dessutom vill Jordbruksverket ha svar på hur många hundar som kan förväntas vara smittade med rabies från olika länder. Senast den sista maj i år ska SVA ha lämnat ett svar till Jordbruksverket. ■